

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku D. B. i J. B.

przy uczestnictwie J. O., W. S., Skarbu Państwa - Starosty Ł., W. M., M. Ś., K. M. i Z. M.

o ustanowienie drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania J. O.

od postanowienia Sądu Okręgowego w R.

z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt V Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) obciąża strony kosztami postępowania w zakresie przez nie poniesionymi,**
- 3) oddala wniosek Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

J. O. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 25 maja 2017 r., zmieniającego postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 8

marca 2017 r. w sprawie z wniosku D. i J. B. z udziałem skarżącego, W. S., M. Ś., K. i Z. M. o ustanowienie drogi koniecznej poprzez zmianę przebiegu ustanowionej służebności.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie kwestii istotnych dla interesu publicznego w sprawie, co uzasadnia przyjęcie skargi do rozpoznania.

W konsekwencji wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania powinien zostać uzasadniony z perspektywy powołanych w nim przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. W niniejszej skardze oparto się na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniając, że oczywista zasadność skargi przejawia się w:

- *nierozpoznaniu merytorycznym sprawy w ramach postępowania apelacyjnego, nieustaleniu faktów, które sąd uznał za udowodnione oraz nieprzeprowadzenie oceny dowodów stanowiących podstawę ustaleń w kontekście wydanego rozstrzygnięcia (art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.);*

- *niedostatecznym uwzględnieniu niedogodności związanych z obciążeniem nieruchomości stanowiącej własność skarżącego (art. 145 § 2 k.c.);*

- *niedostatecznym uwzględnieniu potrzeb nieruchomości niemającej dostępu do drogi publicznej, tj. bez uwzględnienia społeczno-gospodarczego (rolniczego) charakteru nieruchomości władnącej (art. 145 § 2 k.c.);*

- *naruszeniu zasady interesu społeczno-gospodarczego poprzez dodatkowe pogłębienie występującego między stronami konfliktu sąsiedzkiego (art. 145 § 3 k.c.);*

- *wydaniu rozstrzygnięcia reformatoryjnego podczas gdy sądy obu instancji nie rozpoznały istoty sprawy (art. 386 § 1 i 4 k.p.c.).*

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego do skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Nie może budzić wątpliwości kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Nie wystarcza oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, jeżeli nie spowodowało ono wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią juretryczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.).

Uzasadnienie przytoczonej przyczyny kasacyjnej w oczywisty sposób nie spełnia powyższych wymagań. Skarżący sformułował listę zastrzeżeń, jakie ma do oceny sprawy wyrażonej w rozstrzygnięciach sądów powszechnych orzekających w sprawie. W zaprezentowanym przez uczestnika stanowisku brakuje wyjaśnienia, w jaki sposób wskazane przepisy zostały naruszone. Samo przeświadczenie osoby składającej skargę, że postępowanie sądowe powinno przebiegać i zakończyć się w inny sposób, bez odniesienia się do reguł tego postępowania określonych w prawie i zdefiniowanych w judykaturze nie jest wystarczającym powodem do przyjęcia skargi do rozpoznania. W szczególności zważywszy, że ingerencja Sądu Najwyższego w ocenę dowodów dokonaną przez sądy powszechne została wyraźnie ograniczona w art. 398³ § 3 k.p.c., zgodnie z którym zarzuty odnoszące się do ustaleń faktycznych i oceny dowodów nie mogą stać się podstawą skargi kasacyjnej. Zastrzeżenia wyliczone przez skarżącego dotyczą zaś przede wszystkim oceny dowodów przeprowadzonych w niniejszej sprawie.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., natomiast o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na zasadzie art. 520 § 1 k.p.c.

jw

r.g.